

Nº 11

Göyərçin

1999

ISSN-0207-4710

BABUR ŞAH

1483-1530

Babur şah görkəmli dövlət xadimi, hind-türk dövlətinin qurucusu olmuşdur. Bu qüdrətli sərkərdə həm də gözəl şair, xəttat, iste'dadlı bəstəkar, me'mar kimi də şöhrət qazanmışdı.

Babur şahın atası Ömər şeyx Teymurun anası, Qutluq Nigar xanım isə Çingizin nəvəsidir. Damarında iki böyük Türk hökmdarının qanını daşıyan Babur şah ləyaqətli bir nəvə olmuşdur.

1494-cü ildə Fərqanə taxtına sahib olan Babur şah 1504-cü ildə Kabulu zəbt etmiş, Dehlini aldıqdan sonra özünü Hind padşahı e'lan etmişdi. O, ədalətli bir şah olmuş, yollar çəkirmiş, körpülər saldırmış, saraylar, hamamlar tikdirmiş, ölkənin gözəlləşməsi üçün əlindən gələni əsirgəməmişdir. Onun "Baburnamə" əsəri müəllifinə şöhrət qazandırmışdır.

Maral TƏBRİZLİ

TƏNBƏL ARI

Bir pətək bal arısı var idi. Arıların hamısı çalışır, çiçəklərdən şirə çəkib bal hazırlayırdılar.

Pətəkdə olduqca tənbel bir arı vardı. Ana arı onu çağırıb öyüd verdi. Tənbel onun dediyini eşitmək istəmədi. Ana arı - pətəyin kraliçası tənbel arının üstündə keşikçi qoydurdu, onu yeməkdən məhrum etdirdi.

Əsgər arı yeməyi dişində tutub ac və tənbel arıya yaxınlaşdı. Tənbel arı yemək istəyəndə əsgər arı başını geri çəkib dedi:

- İşləməyən dişləməz.

Pətəkdəki bütün arılar səs-səsə verdilər:

- İşləməyən dişləməz.

Tənbel arı pətəkdən çıxıb yem dalınca çiçəkliyə uçdu...

Maral TƏBRİZLİ Təbriz şəhərində dünyaya göz açıb. Onun atası şair Əli Daşqın, anası isə Əzizə xanımdır. Maral öz nağıllarından bir neçəsini yazıçı Əli Səmədlidən bizim jurnalın redaksiyasına göndərib. İndi həmin nağıllardan birini oxucularımıza təqdim edirik.

ROYALIN NAĞILI

Rafiq YUSİFOĞLU

Elə ki, usta məni düzəldib qurtardı, içimdə nəğmələr, simfoniyalar, romanslar qayır-qayır qaynamağa başladı. Elə sevindim ki, yergöy gözümdə deyildi. Ürəyimdən keçirdi ki, kaş qismətimə yaxşı bir sənətkar düşsə. Onun sehrkar barmaqları şirmayı dillərimə toxunduqca içimdəki arzuların qönçəsi pardaxlaya, çiçək açsın.

Arzum çin oldu. Mənim sahibim məni elə çaldı, elə çaldı, elə danışdırdı, elə danışdırdı ki, özüm də öz səsimə vuruldum. İlahi, mənim ürəyimdə nə qədər həsrətli nəğmələr uyuyurmuş?

Sahibim hər dəfə qapağımı qaldıranda elə bil ki, adi bir taxta parçasını yox, sehrkar səslərin qapısını açdı. Onun titrək barmaqları mənə toxunan kimi həyəcədən elə titrəyir, elə titrəyirdim ki, içimdəki həsrət e'cazkar səslərə çevrilib dörd yana qanad açırdı.

Sən demə hər sevincin yolunun üstündə bir kədər dayanırmış.

Dostum məndən ayrıldı, vətən uğrunda döyüşlərə getdi. Onun qara xəbəri gələndə dünya başıma fırlandı. İçimdəki səs telləri qırıldı elə bil.

Elə hönkürmək, elə ağlamaq istədim ki, ancaq mənim qapağımı qaldırmağa heç kəsin cəsarəti çatmadı. Sahibim döyüşdə bir qəhrəman kimi həlak olmuşdu. Qədirbilən xalq onun xatirəsini əbədləşdirmək üçün ev muzeyi düzəltdi. Mən də o muzeyin eksponatına çevrildim.

İçimdə mahnılar, simfoniyalar, romanslar, rəqslər dustaqdı. Heç kəsin cəsarəti çatmır ki, mənim sehrkar qapağımı qaldırsın. Adicə bir qəbrə dönmüşəm, musiqi qəbrinə.

Hərdən bir yuxuma o nəğməkar insanın titrək barmaqları girir. Eh, mənim şirmayı dillərim o barmaqlar üçün elə qəribsəyib, elə qəribsəyib ki... Deməyə söz də tapa bilmirəm. Ancaq yuxum çin olmur ki, olmur. Sahibim gedəndən lal olmuşam. Ancaq bircə təskinliyim var ki, hər məni görəndə dostumu xatırlayır, ondan söhbət açır. İndi mən royallıqdan çıxmışam, sahibimin xatirə heykəlinə dönmüşəm.

Əziz uşaqlar, "Şəhidlər unudulmur" adlı bir inşayazın.

